



ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400308026

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Гърмен за 2025 г.

София, 2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	9
Коригирани неправилни отчитания	10
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	15

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“ към МФ
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДСД	Други сметки и дейности
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЕС	Европейски съюз
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ИСО	Информационна система за общините
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
НСС	Национален счетоводен стандарт
РД	Работен документ
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СЕС-КСФ	Сметки за средства от Европейския съюз-Кохезионен и Структурни фондове
СчП	Счетоводна политика
УПИ	Урегулиран поземлен имот

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ФЕИМ ИСА
КМЕТ НА
ОБЩИНА ГЪРМЕН

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Гърмен, състоящ се от консолидиран Баланс към 31 декември 2025 г., консолидиран Отчет за приходите и разходите, консолидиран Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и Приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Гърмен към 31 декември 2025 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Гърмен в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за

2026 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-080 от 21.04.2026 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване,

фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършени одитни процедури за потвърждаване на оценката на нефинансовите дълготрайни активи (НДА) към 31.12.2025 г. е установено следното:¹

1.1. С т. 2.7 от Раздел IV „Периодични и годишни отчети“ от Счетоводната политика (СчП) на общината е определено *„преглед за обезценка/преоценка се извършва най-малко веднъж на три години. Община Гърмен ще прилага стъпаловиден подход при извършване на прегледа за обезценка и преоценка на ДМА“*.

Допуснато е със СчП на Община Гърмен да не е възприет еднозначен подход за оценка след първоначално признаване на нефинансовите дълготрайни активи, което е в несъответствие с указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., съгласно които, по отношение на оценките след първоначално признаване на ДМА, са приложими разпоредбите на НСС № 16 „Дълготрайни материални активи“.

Възприетият със СчП на Община Гърмен подход за оценка след първоначално признаване на нефинансовите дълготрайни активи е в несъответствие с указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., тъй като не са определени класовете активи, за които ще се прилага съответния подход по т. 7.1 и 7.2 от НСС № 16 „Дълготрайни материални активи“

Допуснатото със СчП несъответствие е установено при финансовия одит на ГФО на общината за 2024 г. и не е коригирано към 31.12.2025 г.

Липсата на еднозначно определен в СчП подход за оценка на НДА след първоначално признаване не позволява на одитния екип да потвърди твърдение за вярност „оценяване“ на признатите в баланса НДА.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 7.1 и 7.2 от НСС № 16 „Дълготрайни материални активи“, относно оценката след първоначално признаване на нефинансовите дълготрайни активи, като в рамките на бюджетната организация могат да се използват и двата подхода, като за даден клас активи следва да се прилага само един от тях. В системата на първостепенния разпоредител следва да се прилага унифицирана политика по тези въпроси.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

1.2. Съгласно прилаганата СчП на общината и в съответствие с указанията, дадени от министъра на финансите с т. 86 от ДДС № 07 от 2017 г., Община Гърмен следва да извършва преглед за оценка след първоначално признаване на нефинансовите дълготрайни активи най-малко веднъж на три години, чрез прилагане на стъпаловиден

¹ Одитно доказателство № 05

подход. Последният преглед за последваща оценка на всички НДА на общината е извършен през 2020 г.

През следващите отчетни периоди, при прилагане на възприетия стъпаловиден подход, е извършен преглед за последваща оценка, както следва:

- през 2021 г. – на активи, признати по сметки от подгрупи 204 „Машини, съоръжения, оборудване“ и 206 „Стопански инвентар“;

- през 2022 г. – на активи, признати по сметки от подгрупи 205 „Транспортни средства“ и 203 „Сгради“;

- през 2023 г. – на част от активите, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ с приблизителна стойност, в размер на 12 805 809 лв.

- към 31.12.2024 г., преглед за оценка след първоначално признаване на НДА не е извършен през възприетия тригодишен период (от 2022 г. до 2024 г.) за прилагане на стъпаловиден подход на активи с обща балансова стойност 62 610 898 лв.²

1.3. Със Заповед № 802-А от 13.11.2025 г. на кмета на Община Гърмен е назначена комисия, която да извърши преглед за обезценка на ДМА (транспортни средства, компютри и оборудване, машини и съоръжения, сгради), признати по съответните сметки от групи 20 „Дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“. Комисията е съставила протокол за извършен преглед за обезценка, в който е взето решение да се обезценят два актива, признати по сметка 2060 „Стопански инвентар“. По отношение на останалите активи е посочено, че голяма част от тях са напълно амортизирани, поради което балансовите им стойности са равни на нула или на остатъчната им стойност. За други активи в протокола е посочено, че не е налице траен спад в стойността им и че балансовите им стойности съответстват на справедливите им стойности към 31.12.2025 г.

При извършените одитни процедури не са представени анализи и документи, въз основа на които са направени посочените изводи за липса на траен спад в стойността и за съответствие на балансовите стойности със справедливите стойности към 31.12.2025 г. Представеният на одитния екип протокол не е утвърден от кмета на общината.

На признатите преди 2020 г. имоти по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ неправилно по данъчна оценка са определени справедливи стойности, които са съпоставени с балансовите им стойности и са съставени съответните записвания по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка³ 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Към 31.12.2025 г. не е извършен преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи в отчетна група „Бюджет“, на обща стойност 27 612 684 лв., в това число: сгради (22 175 565 лв.), компютри, транспортни средства, оборудване (3 651 886 лв.), стопански инвентар и други ДМА (1 455 985 лв.), прилежащи към сгради и съоръжения земи (329 248 лв.), които съставляват 18,53 % от стойността на всички активи (148 980 330 лв.) към 31.12.2025 г.

Поради непредставянето на документи за определяне на текущата възстановима стойност на активите и предвид прилагането на стъпаловиден подход за последваща оценка на активите, не може да бъде определен размерът на евентуалното неправилно отчитане, свързано с обезценката им. В резултат на извършените одитни процедури не са установени обстоятелства, които да дават основание да се очаква съществено изменение в стойността на посочените по-горе нефинансови дълготрайни активи към

² Одитно доказателство № 02 от Одитен доклад № 0400314925 за извършен финансов одит на ГФО за 2024 г.

³ т. 1 от Раздел „Коригирани неправилни отчитания“

31.12.2025 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 86 от ДДС № 07 от 2017 г., относно извършване най-малко веднъж на три години на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г.

Не е изпълнена в цялост Заповед № 802-А от 13.11.2025 г. на кмета на Община Гърмен за извършване на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, признати по сметки от групи 20 „Дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

2. Към 31.12.2025 г. при попълване на консолидирано ниво на Оборотната ведомост, Баланса и Отчета за приходите и разходите по макета на МФ (BALANCE-2025-IV) не е попълнен лист „Intra-Balances“, в резултат на което не са елиминирани насрещните вземания и задължения между отчетни групи „Бюджет“ и СЕС по сметки 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ и 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средства от ЕС на общини“, на стойност 983 053 лв., както и по сметка 4684 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на общините за постъпили и разходвани средства“ на стойност 247 907 лв.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 3 от Глава А. Общи разпоредби и т. 53 от Глава Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2025 г. от ДДС № 11 от 2025 г., относно изготвяне на отчетната информация в съответствие с определените от МФ макети.

С допуснатото неправилно отчитане са завишени шифър 0075 „Вземания по заеми м/у бюджетни организации“ (983 053 лв.) и 0076 „Други вземания“ (247 907 лв.) от актива на Баланса, както и шифри 0528 „Задължения по заеми м/у бюджетни организации“ (983 053 лв.) и 0529 „Други краткосрочни задължения“ (247 907 лв.) от пасива на Баланса в общия сбор за трите отчетни групи (колона всичко за текущата година).

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

В Община Гърмен не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС). Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.⁴

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините, в които има изградено звено за вътрешен одит, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

⁴ Одитно доказателство № 01

Коригирани неправилни отчитания

1. Съгласно Заповед № 801-А от 13.11.2025 г. на кмета на Община Гърмен е назначена комисия със задача да извърши преглед и определяне на справедлива стойност на поземлени имоти, общинска собственост, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ преди 2020 г. по данъчна оценка. Комисията е съставила Протокол за извършен преглед на 5 874 броя поземлени имоти, на които е определена справедлива стойност. Съставени са счетоводни записвания в отчетна група ДСД на стойност 52 516 395 лв. по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ неправилно в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.⁵

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди чрез съответните сметки от групи 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ и 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“ на СБО.

2. При попълване на информацията в обобщения сборен Отчет за изпълнението на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства по макет на МФ („Cash_Flow“) към 31.12.2025 г. не са обобщени правилно данните от касовите отчети за изпълнение на бюджета и сметките и средствата от ЕС, в резултат на което са допуснати разлики в размер на 4 698 213 лв., както следва:⁶

2.1. В колона „Бюджет - отчет“ – в размер на 538 055 лв.:

а) в раздел А „Приходи, помощи и дарения“:

- показател „Приходи от административни глоби, санкции и наказателни лихви“ е занижен със 74 513 лв., а показател „Приходи от лихви“ е завишен със същата сума, и

- показател „Други текущи приходи и реализирани курсови разлики“ е завишен с 6 477 лв., а показател „Постъпления от застрахователни обезщетения“ е занижен със същата сума;

б) в раздел Б „Разходи и придобиване на нефинансови активи“:

- показатели „Разходи за издръжка - нефинансови позиции“ (38 524 лв.) и „Разходи за застраховане и други финансови услуги“ (6 151 лв.) са завишени, а показател „Осигурителни плащания и други текущи трансфери“ е занижен с 44 675;

- показател „Капиталови трансфери към домакинства“ е завишен с 58 349 лв., а показател „Текущи субсидии и трансфери към други лица“ е занижен със същата сума;

в) в раздел В „Трансфери и безлихвени заеми между бюджетни организации“ – показател „Временни безлихвени заеми между бюджетни организации (нето)“ е занижен с 5 224 лв., а раздел Д „Финансиране на бюджетното салдо (Е. + Ж. + З. - И.)“ е завишен със същата сума;

г) в раздел Е „Операции с финансови активи“ – показател „Други операции с финансови активи (нето)“ е занижен с 28 761 лв.

д) в раздел З „Нето-разчети операции“ – показател „Нето-операции за сметка на средства от Европейския съюз“ е завишен със 138 896 лв., а показател „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ е занижен със 104 911 лв.;

е) в раздел И „Изменение на паричните средства - касово изпълнение“ – показатели „Преоценка на наличности в чуждестранна валута в края на отчетния

⁵ Одитно доказателство № 04

⁶ Одитно доказателство № 06

период“ и „Наличности на парични средства в края на отчетния период“ са занижени с 15 787 лв.

2.2 В колона „СЕС - отчет“ – в размер на 4 160 158 лв.:

а) в раздел А „Приходи, помощи и дарения“ – показател „Други текущи приходи и реализирани курсови разлики“ е завишен с 1 199 лв. и са занижени показатели „Други помощи и дарения от чужбина“ с 53 702 лв. и „Други безвъзмездно получени средства по международни и други програми“ с 41 072 лв.;

б) в раздел Б „Разходи и придобиване на нефинансови активи“ са занижени показатели: „Разходи за издръжка - нефинансови позиции“ с 503 297 лв.; „Разходи за застраховане и други финансови услуги“ с 2 300 лв.; „Разходи за възнаграждения на персонал“ със 7 136 лв.; „Разходи за осигурителни вноски“ с 2 112 лв. и „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ с 1 007 413 лв.;

в) в раздел В „Трансфери и безлихвени заеми между бюджетни организации“ са занижени показатели „Трансфери между бюджетни организации (нето)“ с 964 124 лв. и „Временни безлихвени заеми между бюджетни организации (нето)“ с 42 776 лв.;

г) раздел Г „Бюджетно салдо: Дефицит (-) / излишък (+) = (А.Б.+В.)“ е завишен с 421 783 лв., а раздел Д „Финансиране на бюджетното салдо (Е. + Ж. + З. - И.)“ е занижен със същата сума;

д) в раздел З „Нето-разчетни операции“ показател „Нето-операции за сметка на средства от Европейския съюз“ е занижен със 110 803 лв., а показател „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ е завишен със 133 672 лв.;

е) в раздел И „Изменение на парични средства - касово изпълнение“ са занижени показатели „Наличности на парични средства в началото на отчетния период“ с 445 819 лв. и „Наличности на парични средства в края на отчетния период“ с 1 167 лв.

Не са спазени изискванията за попълване на макета на сборния Отчет за касово изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства към 31.12.2025 г. на Община Гърмен (файл Cash-Flow-2025), елемент на ГФО, съгласно т. 1.3 от Заповед № 3МФ-1338 от 2015 г. на министъра на финансите.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 39.8 и 40.2 от ДДС № 11 от 2025 г. за постигане на идентичност на подадените данни в Информационната система за общините на МФ и представените в Сметната палата с тези от счетоводната система.

3. При извършения финансов одит на ГФО за 2024 г. на Община Гърмен е констатирано следното:

По сключено с Министерството на регионалното развитие и благоустройството споразумение⁷ за предоставяне на средства за обект „*Основен ремонт и реконструкция на стадион, находящ се в УПИ I, кв. 63 по плана на с. Дебрен, Община Гърмен*“, на стойност 1 400 000 лв., без основание е осчетоводен поет ангажимент в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“ и по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“. Споразумението е за предоставяне от МРРБ на Община Гърмен на средства, представляващи финансова подкрепа за цялостна реализация на проекта и не представлява ангажимент по смисъла на указанията на министъра на финансите, дадени с т. 1.1 от ДДС № 04 от 2010 г.

За изпълнение на обекта от общината е сключен договор⁸ с фирма изпълнител,

⁷ Споразумение № РД-02-30-863 от 20.05.2024 г.

⁸ Договор № 234 от 02.09.2024 г.

на стойност 1 380 000 лв., като поетият с договора ангажимент правилно е признат по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“.

По време на финансовия одит на ГФО на общината за 2025 г. поетият без основание ангажимент на стойност 1 400 000 лв. е отписан по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“.⁹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 77 от ДДС № 14 от 2013 г., както и с т. 1.4 от ДДС № 04 от 2010 г. за осчетоводяване на възникнали и реализирани ангажименти.

4. При обобщаване на данните и попълване на макета на Баланса (макет BALANCE-2025-IV-Mun) е допуснато:

а) Разходи по сключени два договора¹⁰ с Агенция по заетостта по проект № BG05SFPR002-3.002-001 „Младежки практики“ са отчетени правилно на касова и начислена основа в отчетна група СЕС-КСФ в счетоводната система на общината.¹¹

При попълване на макета на Баланса (BALANCE-2025-IV) съставените счетоводни операции, свързани с изпълнението на договорите не са включени в обобщената оборотна ведомост, в резултат на което са занижени крайните салда на сметки, по-съществени от които са:

- сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица“ с 48 792 лв.;

- сметка 4555 „Разчети за вноски за Държавното обществено осигуряване“ с 12 493 лв.;

- сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ със 130 090 лв.;

- сметка 6042 „Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови и приравнени на тях правоотношения“ със 171 458 лв.; и

- сметка 6051 „Разходи за осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване“ с 20 104 лв.

б) При обобщаване на данните в оборотната ведомост в салдото по сметка 4684 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на общините за постъпили и разходвани средства“ в отчетна група СЕС не е включена сума в размер на 95 122 лв., в резултат на което е допуснато неравнение между крайното кредитно салдо на сметка 4684 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на общините за постъпили и разходвани средства“ в отчетна група „Бюджет“ (247 910 лв.) и крайното дебитно салдо на сметката в отчетна група СЕС (152 788 лв.).¹²

По време на финансовия одит на ГФО на общината за 2025 г. неправилните отчитания са коригирани.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите с т. 39.8 и 40.2 от ДДС № 07 от 2024 г., относно изискването за идентичност на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 84 от ДДС № 08 от 2014 г., както и раздел XIII от ДДС № 08 от 2023 г., относно огледалното отчитане на разчетите между отчетни групи „Бюджет“ и СЕС при получаването и разходването на средствата по програми и проекти на Европейския съюз, и други международни програми и договори.

⁹ Одитно доказателство № 02

¹⁰ Договори № МП-08-03-1200#6 „Младежки практики“ и № МП-08-03-1587#6 „Младежки практики“

¹¹ Одитно доказателство № 07

¹² Одитно доказателство № 02

5. В отчетна група „Бюджет“ в предходен отчетен период е платен аванс за обект „Основен ремонт и реконструкция на стадион с. Дебрен“, в размер на 276 000 лв., който правилно е признат по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

Към 31.12.2025 г. е извършен анализ по отношение на достигнатия етап на процеса на придобиване, въз основа на който е определена и призната в отчетността на общината приблизителна счетоводна оценка на разходите по придобиване на обекта (незавършено строителство). Разходи, в размер 438 700 лв., са капитализирани неправилно по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и правилно в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ с размера на аванса (276 000 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ с размера на превишението над стойността на аванса (162 700 лв.).

Разходите не са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““. Към 31.12.2025 г. обектът не е завършен.¹³

Съгласно указанията на министъра на финансите, дадени с Тема № 8 от Коментари по методологически въпроси, при определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане нефинансовите дълготрайни активи, водещо следва да бъде каква дейност те ще обслужват. Анализът в конкретните случаи следва да акцентира върху това в коя отчетна група се извършват постоянни дейности, свързани с използването и потреблението на тези активи, респективно в коя отчетна група реално се ползват тези активи.

Активи, които имат характеристиката на „публични блага“ обикновено се свързват с: достъпност в потреблението им от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа и ползването на свързаните с тях изгоди. Подобни активи не са създадени основно да обслужват дейността на бюджетната организация, а са предназначени за колективно ползване, респ. съответните активи се отчитат в отчетна група ДСД по реда на т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. като инфраструктурни обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Доколкото обектът (стадион) се състои от отделни разграничими активи (конструкция с покрив, трибуни, сервизни помещения, съблекални и т.н.), които функционално са изградени и позиционирани спрямо основния актив (стадион) най-вече като активи със спомагателна функция спрямо основното му предназначение, т.е. имат подчинена обслужваща роля, подпомагаща неговото функциониране, е основание за възприемане на подход на отчитане на целия комплекс от активи в отчетна група ДСД.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г., както и с т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализиране на разходите за изграждане на инфраструктурни обекти в отчетна група ДСД.

¹³ Одитно доказателство № 03

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Вътрешният контрол през одитирания период не е бил достатъчно ефективен, в резултат на което са допуснати неправилни отчитания, свързани с извършването на оценка след първоначално признаване на активите, обобщаване на информацията в консолидираната оборотна ведомост, представянето на данните в Отчет за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства и други, подробно описани в настоящия одитен доклад.

На основание т. 67 от ДДС № 11 от 2025 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланс, Отчет за приходите и разходите и Отчет за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2025 г. на Община Гърмен.

Коригираните Баланс, Отчет за приходите и разходите и Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за 2025 г. са заредени в системата ИСО на МФ на 18.06.2026 г. и са представени в Сметната палата на 19.06.2026 г. с Вх. № 07-00-476.

В подкрепа на констатациите са събрани осем броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кюстендил, ул. „Демокрация“ 44, ет. 2.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 392 от 23.09.2026 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Гърмен и един за Сметната палата.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СМЕТНАТА ПАЛАТА**

подписът е заличен на
основание чл.59 от ЗЗЛД

(Димитър Глявчев)

подписът е заличен на
основание чл.59 от ЗЗЛД

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО-2.2 Констативен протокол относно липса на одитен комитет	1
02	РД № ГФО -1.23 Запознаване с резултати от предходни одити	8
03	РД № ГФО-2.17.7 за проверка на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, договор, фактура, извлечения и др.	35
04	РД № ГФО-2.15.9 за проверка на процедури за последваща оценка на активи, извлечение, заповед, протокол, писма и др.	102
05	РД № ГФО-2.15.9 за проверка на процедури за последваща оценка на активи, заповед, протокол, извлечение и др.	10
06	РД № ГФО-2.15.1 за проверка на отчет Cash Flow на Община Гърмен към 31.12.2025 г.	6
07	РД № ГФО-2.11-2.14 СЕС-КСФ за проверка на взаимовръзките между счетоводните сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) и параграфите от Единната бюджетна класификация (ЕБК), Констативен протокол; оборотни ведомости	12
08	Мемориални ордери за извършени корекции	9